

INSTYTUT BADAŃ LITERACKICH POLSKIEJ AKADEMII NAUK

JĘZYK I POEZJA
Z DZIEJÓW ŚWIADOMOŚCI
XVIII WIEKU

WROCŁAW—WARSZAWA—KRAKÓW
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK
1970

1971 11

SPIS TREŚCI

	str.
Od Redakcji	7
Maria Renata Mayenowa	
<i>Teoria języka i poezji na terenie romańskim (G. Vico i J. J. Rousseau)</i>	9
Krystyna Krzemień	
<i>J. G. Hamann o języku</i>	25
Jan Sikora	
<i>Język, myślenie, uczucie w twórczości J. G. Herdera</i>	49
Zdzisława Kopczyńska	
<i>„Poezja jest sztuką przez język”</i>	70
Indeks osób	95

INDEKS OSÓB

- Adler Emil 48, 54, 55, 66
Ariosto Lodovico 85
Arystoteles 21, 34, 35, 39, 47
Auerbach Erich 46, 47
- Baczko Bronisław 17
Batteux Charles 21
Baumgarten Alexander 79
Bielyj Andriej 16
Blanke Fritz 27, 30
Brändle Johann 38
Burger Fritz 30
Büchsel Elfriede 27, 30, 33, 35, 47
- Calvin Jean zob. Kalwin Jan
Carnap Rudolf 46, 54
Cassirer Ernest 27
Chrystus 35, 47
Cicero Marcus Tullius 62
Clark Robert T. 49, 53, 54
Condamine zob. La Condamine
Condillac Etienne de 34, 50—52, 54
Croce Benedetto 10, 13, 15, 16
Cysarz Herbert 26
- Darwin Charles 54
Dąmbska Izydora 51
Dilthey Wilhelm 25, 26
Dobbeke Wilhelm 56
Doerne Martin 55
- Fryderyk II, król pruski, 47, 48
- Gildemeister Karl Hermann 26
Goedeke Karl 25
Goethe Johann Wolfgang 25, 26, 28, 38, 70, 73, 77—79, 85, 89—93
Gründer Karlfried 26, 27, 30, 47
- Hamann Johann Georg 7, 10, 25—48, 51, 57, 59, 64
Harnack Otto 78
Haym Rudolf 52, 63
Hegel Georg Wilhelm Friedrich 25, 26
Heidegger Martin 46
Heintzel Erich 34, 67
Henkel Arthur 27, 28
Herder Johann Gottfried 7, 10, 22, 26, 33—40, 48—69, 75, 83, 84, 92
Homer 44
Horacy 19
Humboldt Wilhelm von 7, 16, 64, 70—93
Hume David 26, 31, 41
- Jacobi Johann Georg 25, 37, 41
Jakub św. 36
Jakubowicz Jan 10
Jensen-Schoonhoven Evert 27
Jørgensen Sven Aage 28
- Kalwin Jan 25
Kant Immanuel 25, 26, 28, 40—45, 49, 58, 60, 61
Kierkegaard Soeren 25, 26
Klopstock Friedrich Gottlieb 43
Kluge Friedrich 53
Korff Hermann August 26
Kronenberg Moritz 66
- La Condamine Charles-Marie de 1
La Loubère Simon de 51
Lametrie Julien Offray de 51
Lavater Johann Kaspar 26
Leibniz Gottfried Wilhelm 26, 34, 35, 38, 40, 41
Lessing Gotthold Ephraim 19, 20, 26, 83, 92
Locke John 41, 54, 58
Luther Martin 25

- Markwardt Bruno 74, 78
Mateusz św. 37
Maupertuis Pierre-Louis Moreau de 33, 50
Metzke Erwin 27, 30—32
Michaelis Johann David 50, 57
Müller-Vollmer K. 71, 78, 80, 86
Nadler Joseph 26—28
Nicolai Philipp 52
Nietzsche Friedrich 28
Paweł św. 47
Platon 22, 34
Potiebnia Aleksandr A. 16
Protagoras 29
Reichardt Johann Friedrich 25
Rodeman Wilhelm 27
Roth Friedrich 25, 26
Rousseau Jean Jacques 7, 9, 16, 17, 19—21, 23, 26, 34, 50—52, 56
Ruprecht Erich 26
Sauerland Karol 71, 72
Schelling Friedrich Wilhelm 25
Schiller Friedrich 75, 83, 85—87, 89—91
Schleiermacher Friedrich 25
Schreiner Lothar 27
Seils Martin 27, 45, 46
Silkora Jan 49
Sokrates 47
Staël-Holstein Anne Louise Germaine Necker de 78, 86
Staiger Emil 38
Suphan Bernhard 55
Süssmilch Johann Peter 33, 37, 50, 51
Tatarkiewicz Władysław 13
Tieck Ludwig 25
Unger Rudolf 26, 27, 29, 30, 64
Vega Garcilaso de 51
Vico Giambattista 7, 9—18, 20, 21, 23
Wackenroder Wilhelm 25
Weber Heinrich 27
Windelband Wilhelm 38, 39
Wittgenstein Ludwig Joseph Johann 54
Ziesemmer Walter 27, 28

INSTYTUT BADAŃ LITERACKICH POLSKIEJ AKADEMII NAUK

PROBLEMY SOCJOLOGII LITERATURY

POD REDAKCJĄ
JANUSZA SŁAWIŃSKIEGO

WROCŁAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK
1971

SPIS TREŚCI

	Str.
Słowo wstępne	7
Roman Zimand	
<i>Pułapki socjologii literatury</i>	3
Janusz Sławiński	
<i>Socjologia literatury i poetyka historyczna</i>	29
Stefan Żółkiewski	
<i>Badania kultury literackiej i funkcji społecznych literatury</i>	59
Edward Balcerzan	
<i>Perspektywy „poetyki odbioru”</i>	79
František Miko	
<i>Pojęcia socjologiczne w metajęzyku analizy dzieła literackiego (ze słowackiego przełożył Janusz Sławiński)</i>	97
Aleksandra Okopień-Sławińska	
<i>Relacje osobowe w literackiej komunikacji</i>	109
Kazimierz Bartoszyński	
<i>Zagadnienie komunikacji literackiej w utworach narracyjnych</i>	12
Michał Głowiński	
<i>O stylizacji</i>	149
Sławomir Świontek	
<i>O konwencji teatralnej</i>	167
Michał Głowiński	
<i>Powieść i prawda</i>	185
Anton Popovič	
<i>Rola odbiorcy w procesie przekładu literackiego (ze słowackiego przełożył Janusz Sławiński)</i>	205
Edward Balcerzan	
<i>Popularność literatury a „literatura popularna”. (Na przykładzie poezji i piosenki)</i>	221
Janusz Maciejewski	
<i>Folklor środowiskowy. Sposób jego istnienia, cechy wyodrębniające. (Na przykładzie „folkloru szlacheckiego” XVII i XVIII w.)</i>	249
Janina Kamionkova	
<i>Literatura a obyczaj („Choroba romantyczna” w pamiętnikach i dokumentach I połowy XIX w.)</i>	269
Stefan Żółkiewski	
<i>Modele literatury współczesnej we wczesnym okresie jej rozwoju</i>	297
Kamila Rudzińska	
<i>Pisarz wobec kultury masowej (Wybrane problemy polskiej autorefleksji literackiej lat 1956—1966)</i>	311

Andrzej Siciński	
<i>Grupa zawodowa literatów polskich w dwóch dwudziestoleciach</i>	335
Aleksander Wallis	
<i>Informacje statystyczne o pisarzach, którzy debiutowali w latach 1900—1950</i>	359
Anna Pawełczyńska	
<i>Czytelnictwo a różnice kulturowe</i>	387
Janusz Ankudowicz	
<i>Spółeczna recepcja literatury niebeletrystycznej</i>	399
Stanisław Siekierski	
<i>Spółeczna recepcja literatury pięknej</i>	419
Janusz Goćkowski	
<i>Problematyka socjologiczna wspomnień działaczy Gwardii Ludowej i Armii Ludowej</i>	433
Maryla Hopfinger	
<i>Adaptacje utworów literackich w polskim filmie okresu powojennego</i>	467
Indeks osób sporządziła Aniela Piorunowa	491

INSTYTUT BADAŃ LITERACKICH POLSKIEJ AKADEMII NAUK

O PROZIE POLSKIEJ XX WIEKU

MATERIAŁY KONFERENCJI OGÓLNOPOLSKIEJ W TORUNIU

LISTOPAD 1968

Pod redakcją

ARTURA HUTNIKIEWICZA I HELENY ZAWORSKIEJ

WROCŁAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

1971

SPIS TRESCI

	str.
Od. Redakcji	7
Jerzy Paszek	
<i>Funkcja archaizacyjna metaforyki „Popiołów”</i>	9
Elżbieta Rzewuska	
<i>Elementy teatralne w powieściach Tadeusza Micińskiego</i>	39
Jerzy Rozental	
<i>Elementy poetyki Młodej Polski w powieściach lat 1918—1928 (Na wybranych przykładach)</i>	57
Hanna Kirchner	
<i>„Najściślejsze zależności” (Koncepcja osobowości w książce Zofii Nałkowskiej „Niedobra miłość”)</i>	71
Marian Rawiński	
<i>Wobec mitu zagrożenia Zachodu (O „Pałę Paryż” Brunona Jasieńskiego)</i>	95
Zbigniew Zabicki	
<i>„Tragiczność” i „drwina” w świadomości „pokolenia 1910”</i>	123
Krystyna Jakowska	
<i>Język i sposób narracji w „Soli ziemi” Wittlina jako środki wprowadzenia ukształtowań ekspresjonistycznych w obręb powieści realistycznej</i>	151
Jerzy Speina	
<i>Bruno Schulz a nadrealizm</i>	183
Maria Jasińska	
<i>„Słowacki” Juliana Wołoszynowskiego i „Płomień róży” Stefana Flukowskiego a konwencje powieści biograficznej</i>	199
Andrzej Werner	
<i>Tadeusz Borowski — fenomenologia systemu</i>	213
Helena Zaworska	
<i>O „Złotych oknach” Adolfa Rudnickiego</i>	253
Jerzy Poradecki	
<i>Narrator i narracja w „Bramach raju” i w „Idzie skacząc po górach” Jerzego Andrzejewskiego</i>	295
Małgorzata Czermińska	
<i>Autotematyczność i dystans czasowy w powieściach Parnickiego</i>	311
Mieczysław Jankowiak	
<i>Sztuka narracji w powieściach historycznych Parnickiego</i>	333
Aniela Kowalska	
<i>„Moja córeczka” Tadeusza Różewicza (Próba odczytania)</i>	361
Michał Głowiński	
<i>Powieść a dziennik intymny</i>	375

Zdzisław Jastrzębski	
<i>Związki między poezją i prozą</i>	395
Teresa Cieślikowska	
<i>Chwyt hipotetyczności w narracji (Komunikat)</i>	413
Indeks nazwisk	417

INSTYTUT BADAŃ LITERACKICH POLSKIEJ AKADEMII NAUK

TERESA KOSTKIEWICZOWA

KNIAŻNIN JAKO POETA LIRYCZNY

WROCŁAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

1971

SPIS TREŚCI

Uwagi wstępne	5
I. Koncepcje poezji w „Erotykach”	11
II. Znaczenie wariantów tekstowych wierszy Książnina	42
III. Poematy „Balon” i „Rozmaryn” wobec tradycji gatunkowej	70
IV. Poetyka wierszy okolicznościowych	98
V. W kręgu liryki osobistej	128
VI. Kategoria autora w badaniu poetyki utworów lirycznych	161
Indeks nazwisk	194
Indeks utworów Książnina	197

INDEKS NAZWISK

- Abrams Meyer H. 185, 186
 Addison Joseph 95
 Aër zob. Rzażewski Adam
 Albertrandi Jan 99
 Aleksandrowska Elżbieta 6-8, 99
 Anakreont 15, 18, 21, 27, 35, 178
 Apresjan Jurij Derenikovic 164
 Arystoteles 79, 182, 186
 Auerbach Erich 81
- Bachtin Michaił 174
 Bacon Franciszek 95
 Baczo Bronisław 84
 Balcerzan Edward 163, 169, 176, 178
 Batteux Charles 182, 184-186
 Benedict Ruth 172
 Benisławska Konstancja 148
 Bereza Aleksander 174
 Berken Karol 101, 112
 Białostocki Jan 86, 87
 Biddle Burce J. 189
 Blair Hugh 186
 Błoński Jan 118
 Borowy Wacław 7, 8, 17, 22, 25, 26, 32, 40, 43, 73, 101, 102, 129, 155, 192
 Borzęcki Piotr 113, 119, 131
 Brahmer Mieczysław 39, 141, 142, 188
 Bray René 182
 Bruchnalski Wilhelm 103
 Bykowski Ignacy 131, 192, 193
 Byron George Gordon 181
- Ciesielski Stanisław 101
 Chomsky Noam 169
 Chrzanowski Ignacy 125
 Condillac Etienne Bonnot de 186
 Curtius Robert Ernst 103
 Cyzero 113
 Czaplic Celestyn 112, 179
 Czartoryska Izabela 86, 100, 101, 103-105, 108
- Czartoryski Adam Jerzy 114
 Czartoryski Adam Kazimierz 8, 42, 100, 108, 111
 Czartoryski August 100, 109, 120
 Czartoryski Konstanty Adam 100, 70
 Czerny Zygmunt 163
 Červenka Miroslav 44, 45
- Danek Danuta 178, 188
 Dąbrowski Eugeniusz 157
 Dembowska z Narbuttów Konstancja 70
 Dembowski Józef 70
 Demostenes 113
 Dębicki Ludwik 73
 Diderot Denis 182-185
 Dmochowski Franciszek Ksawery 149
 Dmochowski Franciszek Salezy 43, 108, 121
 Dobakówna Anna 109
 Doležel Lubomir 47, 48, 69
 Dryden John 181
 Dudziński Michał 55-56
- Eichenbaum Borys 162
 Eliot Thomas Stearns 181, 183
 Elsenberg Henryk 180
 Erlich Victor 163
 Eschylos 21
 Eustachiewicz Lesław 141
- Fiedler Leslie A. 163, 164
 Florczak Zofia 48
 Folkierski Władysław 39, 183
 Fónagy Ivan 37
 Francastel Pierre 134
- Głowiński Michał 99, 169, 174
 Golański Filip Neriusz 72, 112
 Goliński Zbigniew 115, 163
 Gombrich Ernst 119

- Gomulicki Juliusz Wiktor 39, 103, 104, 129
 Grabowiecki Sebastian 153
 Gustafsson Lars 151, 183-187
- Hall Calvin S. 172
 Halle Morris 34
 Hamann Johann Georg 186
 Hauser Arnold 188
 Herder Johann Gottfried 186
 Hernas Czesław 153
 Hezjod 21
 Highet Gilbert 79
 Homer 21, 79, 81
 Horacy 7, 78, 79, 108, 134, 179
 Hrebniński Dionizy 101, 128
 Huizinga Johan 117
- Inkeles Alex 172
- Jakobson Roman 34
 Janion Maria 23, 164
 Jarecki Kazimierz 15
 Jasiński Bruno 163
 Jasiński Jakub 76
 Jastrun Mieczysław 5, 6, 145
 Jones William 186
- Kalisz Ludwik 7, 23, 42, 43, 45
 Kames Henry Home 186
 Kamionkowa Janina 188
 Karpiński Franciszek 21, 32, 62-64, 79, 101, 116, 131, 133, 137, 138, 143, 148-150, 156, 192
 Kimbar Michał 101
 Kleiner Juliusz 162, 175
 Klimowicz Mieczysław 107, 115
 Klonowicz Sebastian 38
 Klopstock Friedrich Gottlieb 186
 Kluckholm Clyde 172
 Kłokocki Stanisław 8, 110
 Kłosowska Antonina 172
 Kmita Jerzy 163, 168, 169, 180
 Koblański Józef 101
 Kochanowski Jan 8, 15, 136, 156, 158
 Kolbuszewski Kazimierz 122
 Kołakowska Tamara 166
 Kopczyńska Zdzisława 73
 Kostkiewiczowa Teresa 99, 148, 174
 Kościuszko Tadeusz 101
- Krasicki Ignacy 72, 76, 77, 83, 88, 107, 108, 115, 116, 121, 127, 129, 131, 135-137, 148, 149, 150, 175, 192
 Krassowski Czesław 86
 Krejči Karol 74
 Kubacki Wacław 121
 Kurecka Maria 117
 Kwiatkowski Jerzy 163
- La Fontaine Jean de 7
 La Motte-Houdar Antoine de 183
 Laufer Roger 57
 Letourneur Pierre 124
 Lewin Kurt 172
 Lewin Jurij I. 60
 Libera Zdzisław 41, 140, 143, 155
 Linde M. Samuel Bogumił 105
 Lindzey Gardner 172
 Linton Ralph 172
 Lipski Jan Józef 162, 180
 Lotman Jurij M. 85, 168
 Lubomirska Elżbieta 120
- Lempicki Zygmunt 79, 161
- Macherey Pierre 168
 Maciejewski Marian 137, 138
 Macpherson James 123
 Maddison Carol 111
 Markiewicz Henryk 162
 Markwardt Bruno 11
 Marmontel Jean Francois 182, 185, 186
 Matore Georges 21
 Mauzi Robert 83
 Mayenowa Maria Renata 45, 48, 56, 58, 73, 178
 Mercier Louis Sebastian 186
 Merton Robert K. 172
 Metastasio Pietro 72
 Mickiewicz Adam 125
 Mikulski Tadeusz 5, 7, 8, 19, 43, 54, 55
 Minguet J. Philippe 89, 186
 Montgolfier Joseph Michel 70, 74
 Mukařovský Jan 44, 45, 47
 Murray Henry A. 172
- Naksianowicz-Golaszewska Maria 180
 Narbuttówna Konstancja zob. Dembowska z Narbuttów Konstancja
 Naruszewicz Adam 21, 83, 99, 100, 103,

- 109, 116, 120, 122, 127, 129, 134, 135,
137, 138, 142, 148-150, 175, 192
Newcomb Theodore M. 172
Niemcewicz Julian Ursyn 101
Nowak Leszek 163
- Ogińska Aleksandra 8
Okopień-Sławińska Aleksandra 23
Orłowski Józef 101, 118
Osjan 123-124
- Paluchowski Andrzej 148
Peirce Charles Sanders 44
Pelc Jerzy 45
Petrarka Francesco 39
Peyre Henri 183, 187
Pietraszko Stanisław 9, 15, 182
Pigoń Stanisław 188
Pindar 21, 79, 135
Piorunowa Aniela 23
Piramowicz Grzegorz 101
Platon 185
Pope Alexander 181
Potocki Ignacy 101
Pręczkowska Halina 181
Pszczółowska Lucylla 48
Puzynina Jadwiga 56
- Rotkiewicz Tomasz 135
Rougemont Denis de 141-142, 144
Rousseau Jan Jakub 84-86, 186
Rybiński Józef 105
Ryle Gilbert 45
Rzążewski Adam 5
- Safona 35, 67, 178
Saisselin Rémy G. 83, 183
Sakowicz Fabian 19
Saloni Zygmunt 162
Sarbiewski Kazimierz Maciej 58
Sarnowska-Temierusz Elżbieta 58
Schücking Levin L. 172, 189
Sęp-Szarzyński Mikołaj 118
Skinner Burrnus Frederic 189
Skubalanka Teresa 21, 22, 24
Skucewicz Piotr 101
Skwarczyńska Stefania 162, 187
Sławiński Janusz 12, 58, 162, 164-168,
170, 171
Słonimski Antoni 134
- Słowacki Juliusz 21, 22
Sobol Roman 148
Sofokles 21
Sørensen Holger Steen 179
Stamirowska Krystyna
Stanisław August Poniatowski 9
Stone P. W. K. 183, 184
Sulzer Johann Georg 186
Szekspir William 181
Szpakowska Hanna Małgorzata 32-33
Szyjkowski Marian 124
Szymanowski Józef 101, 111, 143
- Świętorzecki Józef 119
- Ujejski Józef 155
- Tatarkiewicz Władysław 87, 88, 95
Thomas Edwin* J. 189
Tieghem van Paul 137
Trembecki Stanisław 103-105, 115, 116,
121, 127, 129, 131, 135, 138, 142
Trotz Michał Abraham 48, 51, 55-56, 60
Trzynałowski Jan 12, 162
Tuwim Julian 134
Twardowski Kasper 35
- Vico Giambattista 186
Volckmar Mikołaj 56
- Wasserman Earl R. 116-117
Ważbiński Zygmunt 119
Wergiliusz Publiusz Maro 79, 81
Wierzbicka Anna 58
Winogradow Wiktor V. 163, 190
Winokur G. 179
Wirpsza Witold 117
Wirtemberska Maria 75, 81, 179
Witosławski Ignacy 113, 135
Włodek Ignacy 55-56
Wołoszyński Roman 115
Woyna Jan Karol 56
Wyka Kazimierz 34, 76, 163, 181
- Yinger J. Milton 172
Young Edward 186, 187
- Zabłocki Franciszek 67, 101, 192
Zgorzelski Czesław 122
Zimorowicz Szymon 34
Zabicki Zbigniew 81, 163
Żółkiewski Stefan 172, 179

INDEKS UTWORÓW KNIAŻNINA

- Amarylla* (W. I, 20) 67
Bajki 7
Balon 70-97, 176, 177, 179
Bez Boga nic (Psalm 126) (P. I, 12) 156
Carmina 8
Cedr. Do księcia Augusta Czartoryskiego
(P. I, 7) 100, 120
Cel śpiewania (E. IV, 1) 14, 51, 53, 55,
57, 59
Do Boga (P. I, 1) 109, 150-152, 158
Do Boga (Pośm. I, 24) 152-154
Do Boga (Pośm. III, 3) 154
Do Boga (Pośm. III, 15) 152, 155
Do Boga (Pośm. III, 19) 155
Do Boga (Pośm. IV, 1) 152
Do Boga (Pośm. IV, 19) 152, 158-160
Do Boga. Psalm 137 (P. III, 20) 156
Do Celestyna Czaplicy (P. I, 19) 112, 179
Do Czytelnika (E. I, 2) 12, 13, 16, 174
Do Dionizego Hrebnickiego (P. I, 10) 128
Do Fabiana (E. V, 22) 19-20
Do Fabiana (E. VI, 4) 19
Do Fabiana (E. IX, 2) 67
Do Fabiana (W. II, 23) 67
Do Franciszka Karpińskiego (Pośm. I, 12)
131, 133, 134
Do Franciszka Zabłockiego (P. I, 15) 67
Do Gracyj (P. I, 4) 101
Do Ignacego Witosińskiego (P. IV, 8)
113
Do J. O. Księcia Adama Czartoryskiego
z okazji narodzonego syna 100
Do Józefa Orłowskiego (P. II, 5) 118
Do Józefa Szymanowskiego. Na panegirystów
(P. I, 6) 111
Do Józefa Świętorzeckiego mającego żeglować
(P. I, 24) 119-120
Do Kachny dworki Bartosz sielanin (P.
III, 13) 62, 69
Do Karola Berkena (P. I, 11) 112-113
Do Klimeny (Pośm. I, 3) 144
Do księcia Adama Czartoryskiego..., gdy
dobra swoje objężdżał (P. II, 14) 110
Do księcia Adama Czartoryskiego gene-
rałowicza (P. II, 27) 110
Do księcia Augusta Czartoryskiego (P. I,
7) 109
Do księżny Izabeli Czartoryskiej (P. II,
11) 104-106
Do księżycy (Pośm. IV, 11) 131, 137, 139-
140
Dolegliwość (E. III, 31) 14, 27, 28, 37
Do Lutni (E. I, 37) 17
Do Lutni (P. III, 1) 109, 148, 150
Do Muz (Pośm. I, 9) 109, 134
Do Najświętszej Panny (P. II, 7) 150
Do nocy (P. I, 18) 131, 137, 139, 140
Do obywatela (P. I, 23) 105
Do Ojczyzny (P. IV, 13) 101
Do Ojczyzny (Rkps) 126-127
Do Piotra Borzęckiego (P. II, 23) 113,
119, 131-132
Do Potomności (P. IV, 1) 120
Do Róży (Pośm. II, 16) 131, 136-137
Do Stanisława Kłockiego (P. IV, 9) 110
Do strumienia (P. III, 5) 131, 137
Do topoli (Pośm. II, 24) 137
Do Ursyna (E. IX, 37) 19
Do Wenery (E. X, 1) 12, 18
Do Zgody. Na sejm 1788 (Pośm. I, 15)
101, 111, 121, 124-125, 179
Duma (W. I, 21) 59, 130
Duma Milony (W. I, 6) 63
Dwie gałązki (P. IV, 21) 140
Dwie lipy (P. III, 7) 140
Egle dworka (W. III, 13) 53-54, 59, 62, 69
Erotyki 7, 9, 11-41, 42-69, 71, 98, 99,
100-102, 107, 108, 112, 118, 119, 127, 128,
142, 143, 150, 177, 179, 189, 190
Erotykon (Pośm. IV, 16) 145-147, 191
Filoreta. Pasterka (W. I, 3) 58, 61
Filozof z biedy (E. IX, 25) 29, 30-32,
36, 129
Fortelność kobieca (E. IV, 39) 54, 67
Gala — Wielka 70-97
Glicera (W. III, 3) 67
Glicera (P. I, 22) 67
Grób mój (E. X, 23) 19
Hejnał na dzień 3 Maja (Rkps) 102, 115,
121, 175

Herkules młody (P. I, 9) 114-115, 119
Hymn do Boga (P. t. II) 150

Karlsbad (Pośm. I, 21) 110
Kochanie (E. VI, 30) 25, 36
Kościół Temidy (P. I, 2) 111, 114, 116, 119

Krosienka (P. II, 6) 67
Krotofila (E. IX, 9) 57
Krotofila (W. III, 4) 57
Księżu Adamowi Kazimierzowi Czartoryskiemu postowi na Sejm 1788 roku (Pośm. I, 19) 106-107

Kupidyń (W. I, 1) 51, 53, 55, 57, 59
Kwita z przyjaźni (E. III, 18) 55

Marsz Polski (Rkps) 101, 175
Matka Obywatelka (P. II, 17) 102, 105, 175

Matka Spartanka 103
Melancholia (E. VII, 4) 18, 27-28, 36
Miłości skutek (E. III, 7) 24
Myśl z Safony (E. III, 13) 67

Nadgrobek (W. III, 24) 67, 100
Nagrobek suczynce Lubci (P. II, 26) 102
Napaśnik niezbędny (E. I, 18) 24
Na rewolucję 1794 roku (Rkps) 101
Na stoletni obchód zwycięstwa Jana III pod Wiedniem (P. I, 17) 111

Na śmierć księcia Augusta Czartoryskiego (P. II, 8) 120

Na urodziny księżny Izabeli Czartoryskiej (P. I, 20) 104, 105

Na wojnę turecką (Pośm. I, 14) 111, 120

Neera (W. I, 8) 51, 55, 61, 67

Neera (P. III, 9) 67

Niestatek. Sielanka (W. I, 17) 57

O arce Pańskiej. Psalm 131 (P. IV, 7) 157
Obligacja (E. VI, 1) 12-13, 46-53, 57-61, 68
Oczęta Zosi (E. IX, 33) 67

Oczęta Nicy (W. I, 5) 67

Oda do wásów (P. II, 15) 7, 42, 43, 189

Oda z okazji konsekracji A. Naruszewicza 100

O dobroci Boga. Psalm 106 (Pośm. I, 5) 157

Odpowiedź (E. IV, 26) 29-30

O Elizie (P. I, 13) 65-67

O Eufrozynie (W. I, 11) 54, 67

O Filorecie (P. II, 13) 67

Ognie młodości (E. I, 5) 27, 28

O Jowiszu (W. II, 24) 55

O Klimenie (P. I, 16) 144, 146

O Klimenie (Pośm. I, 8) 128

O Klimenie (Pośm. I, 4) 110

O Korynnie (W. I, 4) 65-67

O Korynnie (W. III, 11) 53, 58

O Kupidyńku (E. IX, 32) 38

O miłości. Wieś i miasto (P. III, 23) 133

Orfeusz (E. VII, 30) 17

O Teonie (Pośm. I, 23) 144

O wyjściu Izraela z niewoli. Psalm 125 (P. II, 10) 157

Pasterka (E. I, 12) 63

Pasterka (E. I, 31) 57

Pasterka (E. II, 17) 55, 61, 67

Pasterka (E. III, 7) 51

Pasterka (E. III, 17) 62

Pasterka (E. III, 4) 58

Pasterka (E. IV, 17) 63

Pasterka (E. IV, 23) 63

Pasterka (E. VI, 26) 62, 63

Pasterka (E. VII, 18) 67

Pasterka (E. VIII, 15) 62

Pasterka (E. VIII, 21) 55, 61

Pasterka (E. X, 16) 53-54, 59, 62, 69, 175

Pieśni Osjana (przekład) 123-124

Pieśni wiejskie (Pośm. III, 10) 133

Poezje 8, 9, 42-69, 98, 99, 100, 102, 128

Pomoc w Bogu. Psalm 120 (P. IV, 26) 156

Poranek (Pośm. III, 23) 125

Potucha (E. V, 37) 64-67

Powązki (E. V, 17) 99

Praktyka (E. X, 34) 34

Prośba (W. III, 1) 46-53, 57-61, 68

Przegrawek (E. I, 1) 16

Psalm 93 (Pośm. II, 5) 156

Psalm 107 (Pośm. II, 22) 157

Psalm 101 Dawida (Pośm. IV, 7) 157

Psalm 142 (Pośm. IV, 13) 157

Psyche (W. I, 9) 55

Psyche (P. III, 22) 55

Rękawek (P. II, 16) 128

Rozmaryn 70-97, 177

Rozwaga nad rozumem i sercem (P. II 1) 59, 129, 130
Róża. Z Safony (E. I, 16) 35

Samotność (E. IX, 29) 27, 29, 30, 36, 129
Sen podchlebny (E. II, 12) 37-38, 53, 58
Sielanka (W. I, 13) 67
Słabe przedsięwzięcie (E. III, 12) 27, 30
Smutna sytuacja (E. V, 35) 27, 28, 36
Splątany Kupidyn (E. I, 11) 24

Triumf miłości (E. VI, 34) 38-41, 174
Tyrymach. Pasterka (W. I, 19) 55

Ukontentowanie (E. IV, 4) 19

Wiek dziecinny (Pośm. IV, 2) 132

Wiek młody (E. V, 9) 130
Wiersze 8, 23, 42-69, 71, 98-100, 119, 128
Wyjście z Egiptu (P. III, 8) 157

Z Anakreonta (E. I, 4) 35
Z Anakreonta (E. II, 1) 15
Z Anakreonta (E. VI, 27) 27
Z Anakreonta (E. VII, 1) 15, 18
Z Anakreonta (E. VIII, 22) 15
Zbytni zapal (E. II, 2) 34-35
Złoty postrzał (E. VII, 3) 24
Z Teokryta (E. V, 5) 17

Zal pasterki (P. IV, 10) 63
Zale Orfeusza nad Eurydyką 42, 63, 71-72
Życie moje (E. VIII, 25) 27, 28, 129

POLSKA AKADEMIA NAUK · INSTYTUT BADAŃ LITERACKICH

JÓZEF MAYEN

O STYLISTYCE
UTWORÓW MÓWIONYCH

WROCŁAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

1972

INDEKS NAZWISK*

- Arystoteles 28, 95
 Avril A. F. M. ks. 36, 37
 Axer Maurycy 24

 Bally Charles 7
 Barcikowski Wacław 48
 Benni Tytus 36, 49
 Bocheński Tadeusz 139
 Bossuet Jacques Bénigne 37, 56
 Boy-Żeleński Tadeusz 107
 Bragg L. 153
 Branly Edouard 154
 Brecht Bertolt 134, 135
 Bühler Karl 20, 30, 31, 127, 129

 Chlebowski Bronisław 118, 119
 Claudel Paul 45
 Clausse Gilbert-Roger 72
 Copeau Jacques 116
 Cowgill R. 11
 Cicero Marcus Tullius 143
 Cyrankiewicz Józef 27, 40, 41, 44, 62, 149
 Čapek Karel 69, 70

 Daszyński Ignacy 9, 59, 60
 Dąbrowska Maria 78
 Delacroix Henri 21, 35, 67, 68, 152
 Delbrück Berthold 30
 Delsarte François 102, 103
 Demetriusz Poliorketes 23, 93
 Diderot Denis 148
 Długosz Jan 11
 Dłuska Maria 38, 46, 49, 66
 Dmowski Roman 53
 Dobrowolski Witold 25, 43
 Doroszewski Witold 88, 99, 119
 Duracz Teodor Franciszek 28, 29, 63, 67, 135

 Ehrenfels Christian von 12
 Engel Johann Jakob 20, 22

 Flaubert Gustave 21, 67, 68
 Fredro Aleksander 69
 Frenkiel Mieczysław 117–119

 Gaertner Henryk 43, 44
 Gautier Théophile 68
 Gierek Edward 23, 93, 138, 140–143
 Gillois André 155, 156
 Giraudoux Jean 111
 Głowiński Michał 7, 112
 Goethe Johann Wolfgańg 68, 148
 Gomułka Władysław 55, 89, 90, 131
 Górny Wojciech 84–86
 Graham William 44
 Grammont Maurice 37
 Grażyński Michał 79
 Grosjean Jean 64, 65, 80
 Grosz Wiktor 133, 145, 146
 Guillaume Paul 12

 Hebbel Friedrich 68
 Hess Rudolf 75
 Heyse Carl Wilhelm Ludwig 98, 100, 101
 Hirzel Rudolf 148
 Hlond August 77
 Hordyński Jerzy 154

 Jakobson Roman 142
 Jaroszewicz Piotr 138, 141
 Jespersen Otto 68, 69
 Jones A. P. 151

 Kainz Friedrich 10–13, 68, 97–100, 102, 106,
 107, 127–130, 156

* Indeks nie obejmuje nazwisk wymienionych w tekstach przykładów.

Karczewski Siergiej 31, 32, 35–38, 47, 49–54,
56–59, 62, 64, 67, 73, 93, 102

Kleiner Juliusz 112, 115, 120, 121

Kleist Heinrich 20, 22

Klemensiewicz Zenon 9, 13, 14, 20, 24, 29–31,
33, 47, 54, 58, 63–65, 71, 72, 74–76, 78–87,
89, 90, 92, 94, 95, 99, 101–103, 107, 116, 122

Koneczna Hanna 119

Korczak Janusz (właśc. Henryk Goldszmit)
8–10, 56, 74–76, 87, 91, 94–96, 103, 104,
106, 107, 111, 121, 123, 128, 129, 134, 136,
137, 147, 152, 157

Korotyński Henryk 27, 29

Korowin Arkadij 26

Kotarbiński Tadeusz 135,

Krasiński Zygmunt 77

Kubiak J. 54

Kubicki Leszek 139

Kwintylian M. Fabiusz 41, 152

Landau Lejb 93

Langer Adolf 24

Lausberg Heinrich 23

Lipowski T. 24

Litauer Stefan 21

Lombard Alf 90

Lutigneux R. 153, 154

Łapicki Andrzej 115

Majakowski Władimir 8, 137

Maszyński Mariusz 117, 119

Meillet Antoine 30

Melina Michał 74

Mickiewicz Adam 97

Milewski Tadeusz 97

Montand Yves (właśc. Livi) 26

Mukařovský Jan 125, 126, 131, 143

Nowakowski Zygmunt 149

Obrazcow Sergiusz 26, 55, 56, 94, 110, 156

Odolska Wanda 22, 73, 82, 103

Okopień-Sławińska Aleksandra 7

Oleron Geneviève 13, 15–17

Orzechowski Stanisław 89

Pascal Blaise 45

Pasek Jan Chryzostom 11, 97, 111, 117–123

Pawlak Władysław 72, 73

Pfeiffer Albert 98, 99

Pilch Zygmunt 76

Piłsudski Józef 86

Piwowarczyk Andrzej 114

Platon 126, 148

Pollak Roman 11, 117–119, 123

Porché Władimir 153, 155

Prot R. 37

Pudowkin Wsiewołod 103, 109, 110

Pyszkowski Tadeusz 26

Riemizow Aleksiej 58

Riesel E. 7

Ries J. 30

Roedemeyer F. 98

Rostworowski Jan 102

Rowiński Piotr 38

Saussure Ferdinand de 64

Sawicki Jerzy 49

Sawicki Z. 139

Schiller Friedrich 68

Schiller Leon 146

Schleiermacher Friedrich 148

Shakespeare William 126

Sienkiewicz Henryk 11, 85, 86, 121

Sievers Eduard 78

Skarga Piotr 37

Skorupka Stanisław 99

Sławiński Janusz 7

Słowacki Juliusz 135

Sokołowski M. 41–43, 62

Sokorski Włodzimierz 35

Sośnicki Kazimierz 135

Stanisławski Konstantin (właśc. Aleksiejew) 110

Stawar Andrzej (właśc. Edward Janus) 146

Steinthal Heymann 100, 101, 107

Szczypiorski Andrzej 21, 23, 48, 57, 63, 74, 76

Szewczuk Włodzimierz 16–18, 39

Tarde Gabriel de 148

Tardieu Jean 44, 45, 150, 154, 155

Teodorowicz Józef 56, 142

Tieplow Boris 12

Tołstoj Aleksiej 103, 109

Tołstoj Lew 58

Trubeckoj Nikołaj S. 109, 110, 126, 127,
129

Tuwim Julian 68

Twardowski Kazimierz 87, 88

Vailland Roger 113

Vierne J. J. 113

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
I. Język i percepcja utworów mówionych	7
1. Język pisany a mowa ustna	7
2. Słuchowcy a wzrokowcy	10
3. Odbiór słuchowy zdania	12
4. Rozumienie zdania w odbiorze słuchowym	16
II. Myśl a zdanie mówione	20
1. Proces antycypacyjny	21
2. Ujęcie sukcesywne	24
3. Ujęcie globalne	27
III. Intonacja zdania mówionego	30
1. Intonacja a gramatyka	30
2. Elementy intonacji	34
a) Dynamika	34
b) Tempo	37
c) Melodia	44
IV. Intonacja intelektualna i ekspresja	51
1. Cztery struktury intonacyjne zdania	52
a) Struktura symetryczna	53
b) Struktura gradacyjna	55
c) Struktura identyczna	56
d) Struktura asymetryczna	57
2. Różnice realizacji	60
3. Współdziałanie elementów intonacji	62
4. Ekspresja	65
V. Styl a intonacja	71
1. Ujęcie interpretacyjne	72
2. Równoważnik zdania	74
3. Zdanie pojedyncze	75
4. Zdanie złożone	79
5. Styl nominalny — styl werbalny	87
6. Wypowiedzenie złożone zestawione	90
7. Szyk wyrazów	92
8. Łączenie wyrazów	94
9. Współczynniki uczucia i woli	95
VI. Gest foniczny	97
1. Co to jest gest foniczny?	97
2. Gest foniczny a słowo	99
3. Gest interiekcyjny	101
4. Gest foniczny a intonacja	104
5. Interiekcje onomatopieczne i gesty interpunkcyjne	106

6. Gesty nieartykułowane	108
7. Gest śródslowny	109
VII. Podmiot mówiący	112
1. Narrator	112
2. Narracja Jana Chryzostoma Paska	117
VIII. Nadawca — odbiorca	125
1. Monolog a dialog	125
2. Trzy funkcje mowy	126
3. Czynniki dialektycznego napięcia	129
4. Kategorie podmiotów dialogu	132
5. <i>Ja — ty</i>	133
6. Inne formy dialogiczne	137
7. <i>My</i>	141
8. „Naszym zdaniem”	145
9. Domyślne repliki	147
IX. Improwizacja	151
Indeks nazwisk	158

POLSKA AKADEMIA NAUK · INSTYTUT BADAŃ LITERACKICH

SEMANTYKA I SŁOWNIK

PRACA ZBIOROWA

pod redakcją
ANNY WIERZBICKIEJ

WROCŁAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

1972

1972

SPIS TREŚCI

	Str.
Od Redakcji	7
Edward Sapir	
<i>Gradacja: studium z semantyki</i> (przeł. M. Jędrzejkiewicz i J. Wajszczuk)	9
Jurij D. Apresjan	
<i>Definiowanie znaczeń leksykalnych jako zagadnienie semantyki teoretycznej</i> (przeł. J. Faryno)	39
Igor A. Mielczuk	
<i>Struktura znaków językowych i zachodzące między nimi relacje formalno-znaczeniowe</i> (przeł. E. Janus i Z. Zaron)	59
Jurij D. Apresjan, Igor A. Mielczuk, Aleksandr K. Żołkowski	
<i>Próba objaśniająco-kombinatorycznego słownika języka rosyjskiego</i> (przeł. J. Faryno)	79
Aneks (Elżbieta Janus)	94
Lidia Jordanskaja	
<i>Próba leksykograficznego opisu znaczeń grupy rosyjskich słów oznaczających uczucia</i> (przeł. J. Wajszczuk)	105
Jadwiga Wajszczuk	
<i>O „podziwie” i „zachwycie”</i> (na marginesie artykułu L. Jordanskiej)	125
Elżbieta Janus	
<i>O łączliwości słowa „gorąco”</i>	133
Andrzej Bogusławski	
<i>O wyrażeniach oznaczających zmianę</i>	147
Anna Wierzbicka	
<i>W poszukiwaniu semantycznego modelu czasu i przestrzeni</i>	151
Jerzy Faryno	
<i>Struktura głęboka wykładnika „jeśli..., to...”</i>	165
Zofia Zaron	
<i>„Kupić”, „sprzedać”, „zarobić”, „ukraść”</i> (niektóre słowa z elementem „mieć”)	179
Teresa Dobrzyńska	
<i>O semantycznej reprezentacji niektórych wyrażen metaforycznych</i>	191
Stanisław Karolak	
<i>O znaczeniach czasowników odmiennych</i>	209
Irena Bellert, Zygmunt Saloni	
<i>O opisie semantycznym haseł czasownikowych</i>	223

POLSKA AKADEMIA NAUK • INSTYTUT BADAŃ LITERACKICH

IRENEUSZ OPACKI

POEZJA
ROMANTYCZNYCH
PRZEŁOMÓW
SZKICE

WROCŁAW • WARSZAWA • KRAKÓW • GDAŃSK
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

1972

SPIS TREŚCI

I. Zamiast wstępu	5
II. Człowiek w sonetach przełomu	14
III. Słowackiego „równania z jedną niewiadomą”	27
IV. Pomnik i wiersz	67
V. „Ewangelija” i „nieszczęście”	106
Indeks osób i tytułów	189

POLSKA AKADEMIA NAUK · INSTYTUT BADAŃ LITERACKICH

ANNA KRUSZEWSKA KUDELSKA

POLSKIE POWIEŚCI
DLA DZIEWCZĄT
PO ROKU 1945

WROCŁAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

1972

SPIS TREŚCI

	Str.
Wstęp	5
I. Zarys historyczny życia podgatunku tzw. powieści dla dziewcząt w Polsce do roku 1945	10
II. Młoda dziewczyna, jej sylwetka i konstrukcja losu w utworach powieściowych bez adresu młodzieżowego	39
III. Polska powieść dla dziewcząt po roku 1945	66
1. W kręgu zasad podziału	66
Polskie powieści „pensjonarskie” po r. 1945	69
Dziewczyna-żołnierz i działaczka polityczna na kartach powieści dla dziewcząt	78
Młodzieżowy „produkcyjniak” z dziewczyną w tytule	89
Awans społeczny w powieściach dla dziewcząt	92
2. Od socjologii i publicystyki do powieści psychologicznej i obyczajowej dla młodzieży	98
Powieści o zbuntowanych „dobrych dziewczynkach” i trudnych nastolatkach	113
IV. W stronę realizmu (Wybrane problemy narracji, budowa świata przedstawionego, styl i język w polskich powieściach dla dziewcząt po roku 1945)	144
1. Problemy narracji i funkcja narratora w polskiej powieści dla dziewcząt	145
2. Budowa świata przedstawionego	152
3. Język i styl	164
V. Kim jesteś, Kopciuszku...?	175
Aneks	189
Ankieta czytelnicza jako sondaż opinii i gustów młodych dziewcząt	191
Bibliografia	195
Indeks nazwisk	198

POLSKA AKADEMIA NAUK · INSTYTUT BADAŃ LITERACKICH

STUDIA
O
STANISŁAWIE IGNACYM
WITKIEWICZU

POD REDAKCJĄ
MICHAŁA GŁOWIŃSKIEGO I JANUSZA SŁAWIŃSKIEGO

WROCŁAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

1972

APR 11 1973

SPIS TREŚCI

	Str.
Od Redakcji	7
Objaśnienie skrótów	8
Krzysztof Pomian	
<i>Powieść jako wypowiedź filozoficzna (Próba strukturalnej analizy „Nie-nasyceńca”)</i>	9
Jan Błoński	
<i>Doświadczenie dekadencji w powieściach Stanisława Ignacego Witkiewicza</i>	33
Michał Głowiński	
<i>Witkacy jako pantagruelista</i>	59
Jerzy Ziomek	
<i>Personalne dossier dramatów Witkacego</i>	83
Jerzy Ziomek	
<i>Deformacja, rzeczywistość i „Szewcy”</i>	107
Daniel Gerould	
<i>Egzotyczność u Witkacego (Przekład, interpretacja, adaptacja); z angielskiego przełożył Krzysztof Biskupski</i>	125
Marta Piwińska	
<i>Witkacy w „laboratorium dramatu” Trzebińskiego</i>	139
Janusz Goćkowski	
<i>Trzy wizje rewolucji socjalnej w dramacie polskim</i>	163
Bohdan Karol Michalski	
<i>System „Ontologii Ogólnej”, czyli „Ogólnej Nauki o Istnieniu” Stanisława Ignacego Witkiewicza (Studium biologicznej wersji monadyzmu)</i>	199
Joanna Pollakówna	
<i>Filozofowanie i namiętności</i>	227
Krystyna Janicka	
<i>Stanisław Ignacy Witkiewicz a surrealizm</i>	245
Konstanty Puzyna	
<i>Pojęcie Czystej Formy</i>	257
Lech Sokół	
<i>Witkacy — teoretyk groteski</i>	267
Bożena Wojnowska	
<i>Uwagi o katastrofizmie Stanisława Ignacego Witkiewicza</i>	287
Marcin Król	
<i>Polska w twórczości Stanisława Ignacego Witkiewicza</i>	301
Indeks osób (zestawił Krzysztof Okopień)	315
Indeks utworów S. I. Witkiewicza (zestawił Krzysztof Okopień)	319

MAŁGORZATA CZERMIŃSKA

CZAS
W POWIEŚCIACH
PARNICKIEGO

WROCŁAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

1972

SPIS TREŚCI

	Str.
Wstęp	5
I. Dwa modele czasu w powieści współczesnej	14
II. Tradycja powieści historycznej i ujawnienie „literackości” w prozie Par- pickiego	34
III. Rzeczywistość przedstawiona: czas opowiedziany	59
IV. Znaczenie Narratora Głównego dla historiozofii w „Nowej Baśni” . . .	88
V. Historia i czas mityczny	106
Indeks nazwisk	132